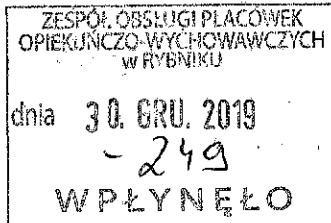

WOJEWODA ŚLĄSKI

PSVI.431.2.56.2019

Egzemplarz nr 1

Pan
Jarosław Pydyn
Dyrektor Zespołu Obsługi
Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych
w Rybniku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

1. Oznaczenie jednostki kontrolowanej, jej adres.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza - Przystań w Rybniku
ul. Barbary 22d
44-270 Rybnik

2. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolujących, nazwa komórki kontroli.

- Danuta Kotorowicz - starszy inspektor wojewódzki Oddziału ds. Pieczy Zastępczej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach - kierująca zespołem inspektorów, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr PSVI.0030.143.2019 z dnia 1 października 2019 r.
- Iwona Sałata-Trombala - inspektor wojewódzki Oddziału ds. Pieczy Zastępczej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr PSVI.0030.144.2019 z dnia 1 października 2019 r.

(Akta kontroli str.3-4)

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych.

Czynności kontrolne prowadzone były w dniach 22-31 października 2019 r.

4. Określenie przedmiotowego zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą

Kontrola w trybie zwykłym, w zakresie sprawdzenia wybranych aspektów organizacji i funkcjonowania jednostki.

Okres objęty kontrolą - od 1 stycznia 2019 r. do ostatniego dnia czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej.

(Akta kontroli str. 5-8)

Organizację i tryb przeprowadzania niniejszej kontroli określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477).

Pismami znak: PSVI.431.2.56.2019 z 4 października 2019 r., oraz z 7 października 2019 r. dyrektor kontrolowanej jednostki oraz organ prowadzący, zostali poinformowani o terminie i zakresie mającej się odbyć kontroli.

(Akta kontroli str. 9-13)

Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych, dyrektorowi Zespołu Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rybniku przedstawiono stosowne upoważnienia i dokonano wpisu w książce kontroli Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej - Przyszań w Rybniku pod pozycją 3.

Założeniem kontroli było zbadanie działalności podmiotu pod kątem legalności w kontekście obowiązujących przepisów prawa. Zagadnienia kontroli dotyczyły realizacji przez jednostkę zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Sprawdzenie statutu i regulaminu jednostki kontrolowanej; obowiązków pracodawcy wynikających z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 405, z późn. zm.); liczby dzieci umieszczonych w placówce i ich wieku; sporządzanie diagnozy psychofizycznej dziecka; planów pomocy dziecku; kart pobytu dziecka; kart udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga; arkuszy badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych - było prowadzone metodą pełną. Sprawdzanie organizacji opieki nad dziećmi prowadzono metodą reprezentatywną, poprzez badanie próby badawczej. Dobór próby został dokonany metodą niestatystyczną z wnioskowaniem niematematycznym, popartym osądem i doświadczeniem kontrolujących.

(Akta kontroli str. 5-8)

W toku czynności kontrolnych ustalono co następuje:

I. USTALENIA

1. Zapisy statutu oraz regulaminu organizacyjnego placówki.

Zespół Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rybniku przy ul. Barbary 22c, zwany w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „Zespołem”, jest jednostką budżetową Miasta Rybnika. Został utworzony na mocy Uchwały Nr 736/XLVII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 kwietnia 2018 r.

(Akta kontroli str. 14)

Działa w oparciu o Statut nadany uchwałą nr 737/XLVII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 kwietnia 2018 r. oraz Regulamin Organizacyjny, zatwierdzony zarządzeniem nr 380/2019 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 25 czerwca 2019 r.

(Akta kontroli str. 15-23)

Zadaniem Zespołu jest zapewnianie obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej, organizacyjnej, prawnej oraz informatycznej placówkom opiekuńczo-wychowawczym prowadzonym przez Miasto Rybnik, tj.:

- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej - Mieszkanie nr 1 w Rybniku przy ul. Rzecznej 4/8;
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej - Mieszkanie nr 2 w Rybniku przy ul. Przemysłowej 2/2;
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej - Przystań w Rybniku przy ul. Barbary 22d.

Jednostką podlegającą kontroli była Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza - Przystań w Rybniku, zwana w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „POW Przystań” lub „placówką”, która jest jednostką organizacyjną Miasta Rybnika, działającą w formie jednostki budżetowej. Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego, POW Przystań jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego oraz specjalistyczno-terapeutycznego, przeznaczoną dla nie więcej niż 14 dzieci.

(Akta kontroli str. 24-31)

Organem prowadzącym placówkę jest Miasto na prawach powiatu Rybnik, które decyzją Wojewody Śląskiego z dnia 30 grudnia 2015 r. znak: PSII.943.3.29.2015 uzyskało zezwolenie na jej prowadzenie. Nadzór nad placówką sprawuje Prezydent Miasta Rybnika, a kontrolę nad jej działalnością sprawuje Wojewoda Śląski.

Pracami placówki kieruje dyrektor Zespołu Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rybniku, przy pomocy wyznaczonego wychowawcy.

Placówka działa m.in. na podstawie:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”;
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz.1720), zwanego dalej „rozporządzeniem”;
- Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej - Przystań w Rybniku, nadanego Uchwałą Nr 741/XLVII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 kwietnia 2018 r.;

(Akta kontroli str. 32-34)

- Regulaminu Organizacyjnego Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej – Przystań w Rybniku, zatwierdzonego zarządzeniem nr 377/2019 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 25 czerwca 2019 r.

(Akta kontroli str. 24-31)

Z analizy Statutu oraz Regulaminu Organizacyjnego placówki wynika, że ich zapisy są zgodne z aktualnym stanem prawnym dotyczącym placówek opiekuńczo-wychowawczych. Jednakże w § 11 ust. 1 Regulaminu, określającym kto wchodzi w skład zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, nie zostali wymienieni rodzice dziecka (z wyjątkiem rodziców pozbawionych praw rodzicielskich), co jest niezgodne z art. 137 ustawy. Jak ustalono w toku

czynności kontrolnych, rodzice wychowanków są zapraszani i często uczestniczą w posiedzeniach ww. zespołu.

Badany obszar ocenia się pozytywnie z uchybieniem.

2. Liczba miejsc, liczba i wiek wychowanków, podstawa prawna umieszczenia dzieci w placówce.

Placówka dysponuje 14 miejscami. W pierwszym dniu kontroli, stan wychowanków wynosił 13 dzieci, wieku od 8 do 17 lat. W czasie kontroli 4 wychowanki przebywały poza placówką (w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, zakładzie poprawczym i szpitalu).
(Akta kontroli str. 35-36)

W okresie objętym kontrolą do placówki zostało przyjętych 2 wychowanków w wieku poniżej 10 r.ż. Jak ustalono, dzieci zostały przyjęte zgodnie z art. 95 ust. 2 ustawy - jedno zostało przyjęte wraz ze starszym rodzeństwem, a drugie ze względu na brak miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej. W przypadku dziecka przyjętego ze względu na brak miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, dyrektor niezwłocznie wystąpił z pismami do Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku oraz do Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Rybniku (wypełniającego zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej) o wytypowanie rodziny zastępczej gotowej przyjąć i zapewnić opiekę małoletniemu. Jak wynika z odpowiedzi na pisma, nie ma obecnie rodziny zastępczej mogącej przejąć opiekę nad tym dzieckiem.

(Akta kontroli str. 37-46)

Z analizy dokumentacji oraz rozmów przeprowadzonych z pracownikami placówki wynika, że w okresie objętym kontrolą, zgodnie z art. 103 ust 4 ustawy, nie było przypadków przyjmowania dzieci w trakcie ich samowolnego pobytu poza zakładem poprawczym, schroniskiem dla nieletnich, młodzieżowym ośrodkiem wychowawczym, aresztem śledczym, zakładem karnym, podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą lub domem pomocy społecznej, jeżeli pobyt w tych instytucjach został orzeczony w trybie określonym w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. Dyrektor Zespołu złożył w tej sprawie stosowne oświadczenie.

(Akta kontroli str. 47)

W okresie objętym kontrolą, w placówce w wielu przypadkach pobyt dzieci był i jest dłuższy niż 3 miesiące. Jak ustalono, przedłużający się pobyt wynika z długo toczących się postępowań sądowych o zmianę zarządzeń opiekuńczych lub z oczekiwania na miejsce w innej placówce pieczy zastępczej. Dyrektor Zespołu złożył w tej sprawie stosowne oświadczenie.

(Akta kontroli str. 48)

Z analizy dokumentacji wynika, że dzieci do placówki przyjmowane są na podstawie postanowień sądu o umieszczeniu w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz skierowań wydawanych z upoważnienia Prezydenta Miasta Rybnika przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku (który realizuje zadania miasta w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej).

Placówka zlokalizowana jest w budynku, w którym m.in. mieści się również Zespół Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rybniku.

W placówce do dyspozycji wychowanków znajdują się m.in.:

- pokoje 1-5 osobowe,
- kuchnia z jadalnią (z wyjściem na taras),
- 2 łazienki (osobne dla dziewcząt i dla chłopców),
- pokój do wypoczynku (z wyjściem na taras),
- pokój odwiedzin,
- pracownia muzyczna,
- pracownia fotograficzna,
- gabinet psychologa i pedagoga,
- pokój pracownika socjalnego,
- pralnia.

Mieszkanie przeznaczone jest dla 14 dzieci. Jest odpowiednio wyposażone i utrzymane w czystości.

Badany obszar ocenia się pozytywnie.

3. Zapewnianie opieki zgodnej z zapisami rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej; organizacja opieki nad dziećmi.

W placówce do pracy z dziećmi zatrudnieni są:

- kierownik placówki - w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 8 wychowawców - w pełnych wymiarach czasu pracy, z których 3 przebywa na urloпах macierzyńskich, a 1 na dłuższym zwolnieniu lekarskim;
- wychowawca - zatrudniony w wymiarze 0,5 etatu;
- pedagog - w pełnym wymiarze czasu pracy;
- psycholog - w pełnym wymiarze czasu pracy (aktualnie przebywa na dłuższym zwolnieniu lekarskim);
- psycholog - w wymiarze 0,5 etatu (aktualnie przebywa na dłuższym zwolnieniu lekarskim);
- specjalista pracy socjalnej - w pełnym wymiarze czasu pracy.

(Akta kontroli str. 49)

W związku ze zwolnieniami lekarskimi psychologów, dyrektor Zespołu poinformował, że został ogłoszony nabór na to stanowisko.

(Akta kontroli str. 50)

W placówce również świadczy pracę osoba na stanowisku „pomoc wychowawcy ds. prowadzenia gospodarstwa domowego”.

W ramach monitorowania sytuacji związanej z zagrożeniami przestępczością na tle seksualnym, sprawdzeniu podlegały obowiązki pracodawcy, wynikające z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 405, z późn. zm.). W przypadku zatrudniania lub dopuszczania osób do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, pracodawca ma obowiązek uzyskania informacji czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepstępstw na Tle Seksualnym. Z analizy dokumentacji wynika, że dokonano weryfikacji wszystkich osób pracujących z dziećmi - w dokumentacji znajdowały się wydruki z systemu RSPTS potwierdzające brak informacji w powyższym rejestrze o osobach pracowników.

(Akta kontroli str. 51-52)

Organizacja pracy.

Zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 1 ustawy, placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie. Na podstawie § 13 rozporządzenia, za właściwą organizację pracy wychowawczej w placówce odpowiada dyrektor. Organizując pracę wychowawczą bierze on pod uwagę głównie konieczność zapewnienia dziecku poczucia bezpieczeństwa.

Wychowankowie POW Przystań stanowią jedną grupę wychowawczą. Z analizy harmonogramów pracy wychowawców oraz z informacji przekazanych przez pracowników placówki wynika, że dzieci mają zapewnioną całodobową opiekę. W okresie objętym kontrolą, od poniedziałku do piątku, wychowawcy opiekę sprawowali w godzinach 6⁰⁰-14⁰⁰, 14⁰⁰-22⁰⁰ i 22⁰⁰-6⁰⁰. Natomiast w weekendy w godzinach 6⁰⁰-18⁰⁰ oraz 18⁰⁰-6⁰⁰.

W grafikach pracy uwzględniano dla wychowawców czas na realizację zadań określonych w § 13 ust. 2 rozporządzenia, tzw. godziny niedydaktyczne.

(Akta kontroli str. 53-56)

Badany obszar ocenia się pozytywnie.

4. Dokumentacja dotycząca pracy z dzieckiem prowadzonej w placówce.

Każdy wychowanek przebywający w POW Przystań posiada indywidualną teczkę osobową, w której znajduje się katalog dokumentów ułożony według następującej kolejności:

- ✓ Strona tytułowa, która zawiera podstawowe informacje, tj.: imię i nazwisko dziecka, datę przyjęcia i numer w ewidencji, datę urodzenia, PESEL i adres zamieszkania, a także nazwisko wychowawcy, psychologa, pracownika socjalnego, asystenta rodziny i opiekuna prawnego.
- ✓ Kwestionariusz wychowanka - dokument sporządzony w formie tabelarycznej, zawiera podstawowe dane o dziecku, powód umieszczenia, numer skierowania, dane rodziców, historię rodziny, opisy relacji w rodzinie, sytuacji dziecka w kontekście rodziny, warunków mieszkaniowych, informację przez kogo dziecko było wychowywane, wywiad zdrowotny dotyczący chorób w rodzinie oraz chorób dziecka, informację dotyczącą korzystania z instytucjonalnych form pomocy oraz o osobach współpracujących na rzecz dziecka (kurator, pedagog). Ponadto dokument zawiera

informację o przynależności dziecka do Kościoła oraz o zaopatrzeniu w sakramenty, traumatycznych wydarzeniach w życiu dziecka, przeprowadzonych badaniach psychologicznych, pedagogicznych, logopedycznych i zaleceniach w tym zakresie, o szkole (przebieg nauki, trudności i stosunki z rówieśnikami) i problemach wychowawczych.

- ✓ Rysopis dziecka.
- ✓ Karta przyjęcia dziecka, zawierająca dane dziecka oraz osoby doprowadzającej dziecko do placówki, wykaz dostarczonych dokumentów, uwagi i zalecenia oraz podpis osoby przyjmującej i dyrektora placówki.
- ✓ Skierowanie do placówki, postanowienia sądu.
- ✓ Oświadczenie dziecka o zapoznaniu się z regulaminem placówki i prawami dziecka, a także ewentualne kontrakty z dzieckiem/rodzicami i zasady współpracy.
- ✓ Akt urodzenia, inne dokumenty, np. akt zgonu rodzica, potwierdzenie zameldowania.
- ✓ Informacje dotyczące rodziny przekazane przez gminę/ośrodek pomocy społecznej.
- ✓ Opinie POW Przystań.
- ✓ Diagnoza dziecka.
- ✓ Plan pomocy dziecku.
- ✓ Karta pobytu dziecka w placówce.
- ✓ Karta zdrowia wychowanka (zgody na leczenie, dokumentacja medyczna).
- ✓ Orzeczenia i opinie.
- ✓ Dokumentacja szkolna.
- ✓ Dokumentacja psychologa i pedagoga.
- ✓ Karty: odzieżowa, kieszonkowego, wyposażenia w artykuły szkolne.
- ✓ Korespondencja z policją sądem, rodzicami, OPS i innymi instytucjami.
- ✓ Wytwory własne i osiągnięcia dziecka.

(Akta kontroli str. 57-65)

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację wszystkich wychowanków.

Każdy wychowanek po przyjęciu do placówki jest diagnozowany. Jak wynika z oświadczenia pedagoga, potwierdzonego przez dyrektora oraz kierownika placówki, diagnozy psychofizyczne dzieci sporządza psycholog, a w czasie jego nieobecności pedagog, zatrudnieni w placówce.

(Akta kontroli str. 66-68)

Diagnozy uwzględniają analizę:

- mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym;
- przyczyn kryzysu w rodzinie oraz jego wpływu na rozwój dziecka;
- relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka;
- rozwoju dziecka;

oraz wskazania dotyczące:

- dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem;
- programu terapeutycznego;
- pracy z rodziną dziecka;

- pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinnej formie pieczy zastępczej lub przygotowującej do usamodzielnienia.

(Akta kontroli str. 69-71)

Jak poinformowała pedagog, i co potwierdzili dyrektor i kierownik placówki, diagnozy sporządzane są po pierwszym posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, na którym poza pracownikami placówki, obecni są rodzice oraz przedstawiciele instytucji zajmujących się dzieckiem i jego rodziną. Posiedzenie zespołu jest zwoływane w okresie do tygodnia od przyjęcia dziecka.

(Akta kontroli str. 68)

W związku z tym, że w diagnozach nie było daty ich sporządzenia, ani podpisu osoby, która ją sporządziła, dyrektor oraz kierownik placówki zostali poinformowani, że kolejne diagnozy powinny zawierać takie dane.

W placówce za pracę wychowawczą odpowiedzialni są głównie wychowawcy oraz pedagog.

W placówce dla każdego dziecka prowadzi się następującą dokumentację dotyczącą pracy wychowawczej:

- plan pomocy dziecku (indywidualny plan pomocy dziecku i rodzinie),
- kartę pobytu,
- kartę udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa; pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu, o ile dziecko tego wymaga,
- arkusz badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych.

(Akta kontroli str. 72-73)

Pierwszy plan pomocy dziecku i rodzinie sporządzany dla dziecka ma charakter interwencyjny. Zakłada zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej, w celu zbadania możliwości powrotu małoletniego do rodziny, wdrożenie do przestrzegania zasad, norm obowiązujących w placówce, stworzenie poczucia bezpieczeństwa, nawiązanie współpracy ze szkołą, diagnozę stanu psychiczno-emocjonalnego, diagnozę potrzeb zdrowotnych, otrzymanie promocji do następnej klasy, zaopatrzenie w odzież i środki czystości, monitorowanie sytuacji prawnopieczni.

Wszystkie plany sporządzane są w oparciu o diagnozę psychofizyczną dziecka i są zgodne z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zawierają cele oraz zadania długo- i krótkoterminowe, które obejmują obszary:

- relacje z rodzicami i innymi osobami bliskimi;
- funkcjonowanie społeczne w placówce i poza nią;
- naukę szkolną;
- stan emocjonalny oraz samodzielności;
- stan zdrowia oraz informację o lekach zażywanych przez dziecko i pobytach w szpitalach;
- szczególne potrzeby i ważne wydarzenia w życiu dziecka;
- współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W planach pomocy wyznaczone są osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów oraz terminy ich realizacji. Plan jest podpisywany przez wychowawcę, psychologa, pracownika socjalnego lub asystenta rodziny oraz wychowanka (wyjątek stanowią wychowankowie przebywający poza placówką, którzy nie przyjeżdżają na przepustki). Zakładany czas realizacji planu, to 3 miesiące. W planach pomocy brakowało określenia celu głównego, uwzględniającego powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Jednakże, jak zapewnił dyrektor Zespołu, i co zostało ujęte w planie pracy POW Przyszań, z uwagi na interwencyjny charakter placówki, głównym celem pracy wychowawczej jest podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

(Akta kontroli str. 74-79)

Karty pobytu prowadzone są zgodnie z wymogami § 17 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 4 pkt 1 rozporządzenia. Wpisy w kartach pobytu są dokonywane co 2 tygodnie i są spójne z planem pomocy dziecku i rodzinie.

(Akta kontroli str. 80)

W kartach udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię z opisem ich przebiegu, odnotowuje się datę zajęć, rodzaj zajęć oraz opis przebiegu.

(Akta kontroli str. 81-83)

Z analizy dokumentacji wynika, że w okresie objętym kontrolą zajęcia obejmowały m.in: psychoedukację, program profilaktyczny - naukę kreatywnego spędzania czasu wolnego, rozładowywanie emocjonalnego napięcia w sposób akceptowalny społecznie; wyciszenie emocji, wzbudzania poczucia bezpieczeństwa, odnajdywanie nadziei; radzenie sobie z nadpobudliwością, tematykę bulimii i anoreksji, relaksację, rozwijanie umiejętności społecznych, filmoterapię, bajkoterapię. W razie potrzeby wychowankowie korzystali z pomocy terapeutycznej i logopedycznej poza placówką.

W arkuszach badań i obserwacji zawarta jest data i rodzaj czynności, a także opis przebiegu. W arkusz wpisane są badania, np.: test osobowościowy i kwestionariusz INTE; kwestionariusz osobowości Eysencka. W dokumentacji znajdowały się również kwestionariusze badań, np. „Moje predyspozycje zawodowe”, „Badam siebie czy jestem asertywny”, „Czy mam predyspozycje do pełnienia funkcji kierowniczych” i testy niedokończonych zdań. Ponadto w arkuszach opisywane są obserwacje poczynione podczas spotkań, np.: „wychowanek w nastroju wyrównanym; wychowanek ma ogromną trudność w wyrażaniu i ekspresji emocji; wychowanka ma widoczną niechęć do psychologów i psychiatrów, z dużym dystansem podchodzi do psychologa, ma silną potrzebę stymulacji”.

(Akta kontroli str. 84-85)

W placówce praca wychowawcza odbywa się wg planu pracy na rok 2019, który zakłada realizację: zadań wynikających z obowiązujących przepisów, oddziaływania dydaktyczno-wychowawcze, oddziaływania prozdrowotne, oddziaływania profilaktyczno-

wychowawcze, oddziaływania kulturotwórcze oraz współpracę z instytucjami. Plan zakłada zaspokajanie następujących potrzeb wychowanków:

- a) egzystencjalnych - poprzez np. zapewnianie codziennego, racjonalnego oraz pełnowartościowego odżywiania; dostosowanie ubioru do pory roku i aktualnej pogody; organizowanie zajęć sportowych, rekreacyjnych i relaksacyjnych oraz wypoczynku letniego; uświadamianie szkodliwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi, nikotynizmowi i narkomanii; naukę samodzielnego gospodarowania własnymi pieniędzmi oraz trening ekonomiczny;
- b) bezpieczeństwa - poprzez zapewnienie np. poczucia stałości i jasności praw i obowiązków wynikających z wewnątrzplacówkowego systemu oceniania oraz przestrzegania praw dziecka;
- c) przynależności - poprzez np. umożliwienie kontaktów z rodziną; umożliwienie kontaktu z rówieśnikami; stwarzanie możliwości tworzenia więzi z innymi osobami spoza placówki;
- d) własnej godności - poprzez np. indywidualne i podmiotowe traktowanie każdego wychowanka; dostrzeganie i docenianie wszelkich sukcesów i osiągnięć wychowanków; pozytywne wzmocnienie; kształtowanie poczucia własnej wartości i pewności siebie; świętowanie urodzin dzieci;
- e) twórczości - poprzez np. organizowanie zajęć plastycznych, sportowych, kulinarnych, komputerowych, technicznych, umuzykalniających, fotograficznych i innych; umożliwienie korzystania podopiecznym z różnego rodzaju kół zainteresowań poza placówką; uczestnictwo wychowanków w organizacji różnego rodzaju imprez okolicznościowych;
- f) poznawania i rozumienia siebie i świata - poprzez np. położenie nacisku na realizację obowiązku szkolnego; pomoc podopiecznym w doskonaleniu ich umiejętności szkolnych oraz zdobywanie i pogłębianie wiedzy; zachęcanie do czytelnictwa; ukazywanie alternatywnych, aktywnych form spędzania czasu wolnego;
- g) estetycznych i religijnych - poprzez np. codzienne uwrażliwianie na schludny wygląd, ubiór i kulturę osobistą; umożliwienie bezpośredniego kontaktu ze sztuką (wyjścia do kina, teatru i na koncerty); uwrażliwienie na wybór właściwych filmów i programów telewizyjnych; pielęgnowanie kultury słowa; uwrażliwianie na selekcję i właściwy wybór stron internetowych oraz kształtowanie umiejętności właściwego korzystania z multimedii; umożliwienie realizacji praktyk religijnych; organizowanie świąt kościelnych oraz kultywowanie tradycji kulturowych i zajęcia ukierunkowane na rozwijanie wartości uniwersalnych.

Z uzyskanych informacji wynika, że w placówce duży nacisk kładzie się na rozwój zainteresowań dzieci. Wychowankowie uczestniczą w różnorodnych zajęciach organizowanych poza placówką, np. w spotkaniach Wspólnoty Jezusa Miłosiernego Young, kursie rysunku, pn. „Rysunek Studio”, w klubie szachowym przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji, należą do formacji tanecznej w Domu Kultury w Rybniku. Placówka umożliwia spotkania z rodzeństwem przebywającym w pieczy zastępczej oraz porady, konsultacje i terapie dla wychowanków.

(Akta kontroli str. 76-79 oraz str. 86)

II. UWAGI I WNIOSKI

W oparciu o zebrany materiał i ustalenia, organizację i funkcjonowanie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej - Przystań w Rybniku ocenia się pozytywnie.

Godne pochwały jest, że pracownicy placówki są bardzo zaangażowani w pracę z dziećmi, co potwierdziły rozmowy przeprowadzone z kadrą oraz dyrektorem Zespołu Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rybniku.

Jednak w placówce stwierdzono następujące uchybienie:

W § 11 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego, mówiącym kto wchodzi w skład zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, nie zostali wymienieni rodzice dziecka, co jest niezgodne z zapisami art. 137 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III. ZALECENIA POKONTROLNE

W związku z powyższym, na podstawie art. 197d ust. 1, w związku z art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, z późn. zm.), art. 19 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1464)

zalecam

Dostosować zapisy Regulaminu Organizacyjnego placówki, dotyczące składu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, do wytycznych zawartych w art. 137 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Termin realizacji: niezwłocznie.

Na podstawie § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477) dyrektor Zespołu Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rybniku może wnieść umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, z późn. zm.).

Ww. zastrzeżenia należy wnieść na piśmie do dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego Katowicach na adres: Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach ul. Piastowska 40, 43-300 Bielsko-Biała, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W okresie objętym kontrolą w placówce prowadzony był program profilaktyczny podzielony na trzy bloki tematyczne nazwane: „Przystań - pomyśl idź!”, „Przystań - bądź trzeźwy!” oraz „Przystań - bądź wolny!”. Każdy z powyższych bloków tematycznych porusza inny problem. W pierwszym wyartykułowany był problem uzależnienia - czym jest, jak powstaje, jakie są formy uzależnienia, jak je rozpoznać i leczyć oraz gdzie szukać pomocy. W drugim bloku omawiane było zagrożenie związane z alkoholem jego działanie, konsekwencje używania, skutki nadużywania oraz metody pomocy. Ostatnie omówione były narkotyki, dopalacze i środki psychoaktywne, ich działanie oraz konsekwencje, jakie niesie za sobą ich zażywanie.

Spośród wychowanków placówki jedno dziecko posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, a dwoje ma orzeczenie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia.

(Akta kontroli str. 87)

Z uzyskanych informacji wynika, że dzieciom w nauce i przy odrabianiu zadań domowych na bieżąco pomagają wychowawcy.

Z uzyskanych informacji wynika, że po przyjęciu do placówki każde dziecko jest informowane o obowiązujących zasadach, o tym jakie ma prawa oraz jest zapoznawane z regulaminem korzystania z telefonów komórkowych. Karta praw wychowanka jest opracowana na podstawie Konwencji o Prawach Dziecka i obejmuje m.in. prawa: do życia bez przemocy i poniżania; do wypowiedzi; swobody myśli, sumienia i religii; do informacji; prywatności i wypoczynku. Fakt zapoznania się z kartą praw i regulaminem wychowankowie potwierdzają swoim podpisem.

(Akta kontroli str. 88-89)

Kontrolujące przeprowadziły rozmowy z przedstawicielami kadry pedagogicznej oraz dwoma wychowankami placówki. W czasie spotkania dzieci były otwarte i zachowywały się swobodnie. Mówiły, że dobrze się czują w placówce i darzą sympatią wychowawców. Widoczny był serdeczny stosunek wychowawców do dzieci i wzajemnie. Wychowankowie nie zgłosili żadnych przypadków łamania ich praw. Pracownicy, z którymi kontrolujące rozmawiały, bardzo pozytywnie ocenili współpracę w swoim zespole, twierdzili, że praca prowadzona z dziećmi jest spójna i zgodna. Ocenili się jako zespół zgrany, wymieniający się spostrzeżeniami i uwagami, wspierający się nawzajem oraz utrzymujący wspólny front wychowawczy. Pracownicy w czasie rozmów ciepło i serdecznie wyrażali się o swoich podopiecznych. Wykazali się dużą znajomością sytuacji poszczególnych wychowanków oraz bardzo dużym zaangażowaniem w swoją pracę.

Badany obszar ocenia się pozytywnie.

W przypadku braku zastrzeżeń, o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych proszę w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia powiadomić Wojewodę Śląskiego, za pośrednictwem Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, na adres podany powyżej.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Egzemplarz nr 1 przekazuje się, za potwierdzeniem odbioru, dyrektorowi Zespołu Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rybniku.

Egzemplarz nr 2 włącza się do akt kontroli.

Katowice, 18 grudnia 2019 r.

starszy inspektor wojewódzki

Kotorowicz
Danuta Kotorowicz

inspektor wojewódzki

Sabata-Trombala
Iwona Sabata-Trombala

Z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

Chwojny
Marcin Chwojny
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej

Kierownik Oddziału

Stepień
Bożena Stepień

Handwritten marks or scribbles in the top right corner.

Faint horizontal line of text or a header across the top of the page.

Faint, illegible text block on the left side of the page.

Faint, illegible text block on the right side of the page.

Faint, illegible text block on the right side of the page.